

ASOCIAȚIA PENTRU APĂRAREA DREPTURILOR OMULUI ÎN ROMÂNIA - COMITETUL HELSINKI

București, Str. Nicolae Tonitza nr. 8A, Sector 3, Tel/Fax: 312 45 28; 312 37 11, e-mail: office@apador.org

Proiect privind principalele obiective ale dlui Codru Vrabie, candidat pentru poziția de reprezentant al societății civile în

Consiliul Superior al Magistraturii,

2017-2022

Consiliul Superior al Magistraturii este garantul independenței justiției, însă nu toți justițiabilii înțeleg pe deplin limitele atribuțiilor CSM ori consecințele deciziilor CSM. Astfel, percepția și așteptările publicului larg circumscriu activitatea CSM unor concepte care privesc liberul acces la justiție, predictibilitatea hotărârilor judecătorești, accesul la informațiile din dosar și la cele generale, despre funcționarea justiției, respectiv imparțialitatea și integritatea magistraților sau chiar respectarea drepturilor procesuale. Un rol important al reprezentanților societății civile în CSM este tocmai deschiderea unor canale de comunicare și/sau informare despre atribuțiile și deciziile CSM către publicul larg. În paralel cu acest efort de „educare” a opiniei publice, cred că poate fi valoroasă și încercarea de a suplini, în egală măsură, și canalele de comunicare inversă, dinspre justițiabili și alți participanți la procesul de înfăptuire a justiției, către CSM.

Pe durata mandatului 2017-2022, doresc să-mi asum trei mari obiective/responsabilități:

- A. un mecanism eficace de reprezentare,
- B. o procedură eficientă de transparență decizională și
- C. o comunicare/informare îmbunătățită cu privire la performanțele instituționale ale instanțelor și parchetelor, respectiv cele individuale ale magistraților.

Aceste obiective sunt ancorate în mențiunile directe sau implicite, care privesc independența justiției, cariera magistraților, respectiv organizarea și funcționarea instanțelor și parchetelor, din următoarele acte normative cu caracter programatic (în ordinea cronologică a adoptării lor):

- HCSM 839^1/2011 privind aprobarea Strategiei pentru întărirea integrității în sistemul judiciar (SIJ) 2011-2016 și a Planului de acțiune aferent;
- HG 909/2014 privind aprobarea Strategiei pentru consolidarea administrației publice (SCAP) 2014-2020;
- HG 1076/2014 privind aprobarea Strategiei pentru mai bună reglementare (SMBR) 2014-2020;
- HG 1155/2014 privind aprobarea Strategiei de dezvoltare a sistemului judiciar (SDSJ) 2015-2020 și HG 282/2016 privind aprobarea Planului de acțiune SDSJ;
- HG 245/2015 pentru aprobarea Strategiei naționale privind Agenda Digitală pentru România (ADR) 2020;
- HG 583/2016 privind aprobarea Strategiei Naționale Anticorupție (SNA) 2016-2020 și a Planului de acțiune aferent;
- MG din 11 august 2016 privind aprobarea Planului național de acțiune pentru implementarea angajamentelor asumate prin Parteneriatul pentru Guvernare Deschisă (OGP) 2016-2018.

În cele ce urmează, punctez cele mai importante aspecte ale acestor obiective/responsabilități:

A. Mecanism de reprezentare

- Pe durata mandatului meu în CSM, doresc să stabilesc un calendar de consultări cu organizațiile neguvernamentale, astfel încât cel puțin o dată la două luni să mă întâlnesc cu organizațiile societății civile din București, iar cel puțin o dată pe trimestru să mă întâlnesc cu organizațiile din țară. În acest sens, voi publica în avans calendarul deplasărilor mele, astfel încât aceste întâlniri să poată fi planificate eficient. Mă voi îngriji ca sinteza problemelor sau sugestiilor colectate în cadrul acestor întâlniri să ajungă pe masa CSM, cel puțin sub forma unor rapoarte semestriale.
- Recunoscând importanța transparenței tuturor formelor de lobby/advocacy și dorind să ofer un exemplu inclusiv pentru decidenții din legislativ și executiv, voi publica lista tuturor persoanelor cu care voi avea discuții despre justiție, instanțe, parchete sau magistrați, în Registrul Unic al Transparenței Intereselor.

Candidatura mea este susținută de un număr de organizații neguvernamentale alături de care am colaborat și/sau împreună cu care am lucrat în ultimii 15 ani. Însă cred că un reprezentant al societății civile are obligația de a descoperi și reprezenta și punctele de vedere ale

organizațiilor pe care nu le cunoaște încă. Dincolo de organizațiile neguvernamentale, însă, mai există în societatea civilă și asociații profesionale (cum ar fi cele ale avocaților, notarilor, mediatorilor sau chiar ale magistraților, pentru a mă referi doar la profesii conectate la actul de justiție) ori chiar grupuri informale de cetățeni-justițiabili. Mecanismul de reprezentare descris aici servește și scopului de a deschide noi canale de comunicare, prin care cetățenii să afle detalii despre activitatea din CSM, iar membrii CSM să afle detalii despre așteptările justițiabililor. Dacă va fi necesar, mă voi pune și la dispoziția adunărilor generale ale magistraților de pe raza instanțelor și parchetelor din țară, participând la întrunirile acestora ori de câte ori voi fi invitat.

B. Transparență decizională

- Doresc să contribui la sporirea transparenței decizionale a CSM, dincolo de publicarea agendei și rezoluțiilor din plen, secții și comisii, până la publicarea lucrărilor/dosarelor care intră în dezbaterile acestora, în condițiile legii. Sper să reușesc, de asemenea, să-mi conving colegii magistrați din CSM, pentru a ne conferi nouă, celor doi reprezentanți ai societății civile, statut de observator/invitat permanent în cadrul secțiilor și comisiilor unde, până acum, în mod tradițional, discuțiile se poartă doar între magistrați.
- Doresc să contribui la publicarea pro-activă, în portalul datelor deschise, a tuturor datelor statistice care privesc funcționarea instanțelor și parchetelor. Voi porni acest efort de publicare (alături de direcțiile de statistică din CSM și MJ) de la seturile de date citate în lucrările/dosarele din secțiile și comisiile CSM, respectiv cele citate în rapoartele anuale de activitate ale CSM, ICCJ, PICCJ, DIICOT și DNA, respectiv rapoartele de evaluare sau cele de progres ale MJ, fie în cadrul MCV, fie în cadrul altor mecanisme similare (GRECO, UNCAC, OECD etc.).

Site-ul www.csm1909.ro are un aspect învechit și nu răspunde întotdeauna exigențelor de căutare ale utilizatorilor. Din experiența personală de comunicare cu aparatul propriu al CSM, știu că profesioniștii care lucrează în această instituție își doresc unele îmbunătățiri cu privire la transparența decizională și accesul la informații de interes public. Am încredere că personalul CSM îmi va fi un excelent partener în acest demers, în spiritul valorilor europene care ne animă deopotrivă. De asemenea, cunosc din proiectele derulate de CSM, în parteneriat sau bună colaborare cu MJ sau unele organizații neguvernamentale, că instituția deține o sumedenie de date, sinteze, rapoarte, bilanțuri și analize, elaborate fie la nivelul instanțelor și parchetelor, fie chiar la nivelul CSM. Toate acestea merită să fie publicate, pentru a înlesni evaluarea implementării unor măsuri de politici publice care privesc justiția, ori chiar elaborarea unor noi. Sunt convins că, procedând astfel, vom putea îmbunătăți nu doar imaginea și reputația CSM în societate, dar și capacitatea CSM de formulare a unor inițiative sau proiecte mai ușor de acceptat, pe baza evidențelor statistice, de către miniștrii justiției sau

parlamentarii care se vor succeda până în 2022. În egală măsură, sub acest punct se vor putea înscrie și eforturile de îndeplinire a dezideratului SDSJ privind accesul electronic al părților la dosarul supus judecării, respectiv accesul mass-media la informații de interes public privind funcționarea justiției.

C. Performanță instituțională și individuală

- Doresc ca toate informațiile acumulate și/sau publicate în urma activităților de mai sus să fie valorificate în propuneri de politici publice coerente cu obiectivele asumate de statul român prin SDSJ, SNA, OGP, eventual ADR și SMBR (acolo unde au legătură cu legislația care afectează instanțele) ori SCAP (acolo unde au legătură cu contenciosul administrativ).
- Voi studia dacă va fi necesară adoptarea unui nou document programatic privind integritatea în justiție (cum a fost SIJ 2011-16) sau dacă este suficientă continuarea proiectului „Consolidarea integrității în cadrul sistemului judiciar,” care propune înființarea unor consilieri de integritate la nivelul curților de apel.
- Viziunea mea este ca, pe baza punctelor de mai sus, evaluarea performanțelor individuale și instituționale (de management) să devină mai transparentă, astfel încât, în 2018 și 2019, respectiv 2021 și 2022, procesul de numire a viitorilor procurori-șefi ai DIICOT, respectiv PICCJ, DNA și ICCJ, să ne ofere mai multe garanții, predictibile, cu privire la competența și integritatea candidaților, și să ușureze efortul de evaluare, în cadrul avizelor pe care le emite CSM.

Evaluarea performanței individuale a magistraților a fost o preocupare constantă a CSM, așa cum se vede din enumerarea rapoartelor dedicate acestui subiect: CRPE 2015, EWTMI 2013, Wittrup 2011, Lattanzio 2011, CADI 2010, respectiv IPP 2008. La www.onoratainstanta.ro, Asociația Funky Citizens a propus, complementar evaluării individuale a magistraților, o formă de evaluare a performanțelor instituționale ale instanțelor și parchetelor, în 2014, respectiv 2015. Astfel de evaluări vor trebui integrate în decizii privind normarea muncii magistraților, colectarea și interpretarea indicatorilor, respectiv adoptarea unor măsuri care să ajute sistemul de justiție să se adapteze la viitoarele cerințe ale justițiabililor. Politicile publice și/sau actele normative care vor rezulta din astfel de evaluări ne vor ajuta să contribuim la degrevarea magistraților de un număr prea mare de dosare, la prevenirea comportamentelor lipsite de integritate în sânul justiției, respectiv la creșterea predictibilității numirilor în funcțiile de la vârful instituțiilor din sistemul de justiție.